

Не е ли интересно, че боязливиятъ навънъ Пейо (по свидетелството на Екатерина Найденова, братъ ѝ се страхувалъ много отъ децата, та дори тя, която е по-млада четири години отъ него, се е показвала по-храбра и го е защищавала), въ кжщи въ известни моменти обича да се налага, да войводствува. При това и дветѣ сестри твърдятъ, че братъ имъ билъ кротъкъ и нѣженъ. Ето едно отъ противоречията въ характера на Яворова не само въ детскитѣ му години. То е озадачавало много отъ другаритѣ му по-после, когато той, когото сж познавали като боязливъ и страхливъ, става известенъ четникъ и организаторъ на възстание въ Македония. Въ споменитѣ си за Яворова ¹⁾ Ал. Паскалевъ разказва, че презъ време на единъ излетъ въ Витоша, Боянъ Пеневъ извадилъ отъ джеба на Яворова револвера му, когато дрѣмѣлъ. Следъ събуждането си, узнавайки липсата, много се уплашилъ. Б. Пеневъ направилъ заключение, че Яворовъ билъ страхливъ, което Ал. Паскалевъ не сподѣля: „Това бихъ нарекълъ по друго състояние на нервитѣ и духа“. Не е ли по-скоро това белегъ на извънредно силна впечатлителностъ, на една моментна душевна тревога, каквато изпитва Яворовъ въ „Едно сражение“, когато турцитѣ го изненадватъ, дълбоко заспалъ... Потрѣбно е било, обаче, съвсемъ малко време, „за да дойде на себе си“, да се овладѣе, и „страхливецътъ“ става дори храбрецъ и „фанатизиранъ“ боецъ. (Макаръ, както ще видимъ въ „Хайдушки копнения“, истинскиятъ героизъмъ на Яворова е другаде — въ стоицизма му, въ готовността му да страда).

¹⁾ Сп. „Златорогъ“, г. XX, кн. 8,